

Zondag 10 april 2022 - Palmпасen

Lezing: Lucas 19 : 28 – 40

De wereld staat in brand. We zien beelden van vermoorde mensen op straat, een onafzienbare stroom van vluchtelingen trekt over de wereld, de schepping kreunt en steunt.

Met Palmzondag begint de zogenaamde Stille Week, de week voor Pasen. Het zijn dagen die ons op een indringende manier stilzetten bij de weg van Christus, omdat ze aansluiten bij de laatste week die Jezus doorbracht in Jeruzalem.

Het lijken twee gescheiden werelden. De tijd waarin we leven en alles wat zich daarin aan ons opdringt. En de wereld van het christelijk geloof, waarin we ons in stilte terugtrekken binnen de kerk om ons voor te bereiden op het Paasfeest.

Of is die tegenstelling schijn? Komt Christus juist midden in deze verwarde wereld en toont Hij daarin Gods bewogenheid.

Palmzondag is de dag waarop we de intocht gedenken. Als beeld van Palmzondag zien we Jezus, die als koning wordt binnengehaald in Jeruzalem. De mensen juichen Hem toe en zwaaien met palmtakken. Nu komt alles goed! Maar let op de manier waarop Jezus de stad binnenrijdt: op een ezel. Zonder wapens en paarden, kwetsbaar en weerloos. Het rijk van Christus is kennelijk heel anders dan de koninkrijken die we kennen, en zijn heerschappij anders dan die van menselijke heersers.

Vanouds waren er op Palmzondag twee diensten: de eerste met de palmtakken, die de intocht van Jezus in Jeruzalem verbeeldt en daarna een dienst bij het begin van de passie, het lijdensverhaal.

Wij vieren vandaag de beide diensten in één. Oorspronkelijk werden alle vier de lijdensgeschiedenissen in de Goede Week gelezen. Op Palmzondag was dat meestal de versie van Mattheus, vandaar Bach's Mattheüspassie vaak op deze dag te horen is.

Omdat wij dit jaar vooral uit het evangelie van Lucas lezen horen wij vandaag gedeelten uit dit evangelie. Vreugde en lijden- zo dicht bij elkaar- en ik vind dat juist deze combinatie het hele verhaal over Jezus meer geloofwaardig en herkenbaar maakt?

Het ene moment wordt Hij binnengehaald als de koning en toegejuicht, het volgende moment dreigt hij gevangen genomen te worden, zoals we het straks zullen zingen: "Heden hosanna, morgen kruisigt hem". Is dat dan zo onwerkelijk?

Want als je om je heen kijkt in de wereld zie je toch vaak dat wat vandaag wordt bezongen en toegejuicht, morgen achteloos terzijde wordt gelegd. Wie vandaag met een positief bericht in de media wordt aangehaald, wordt morgen in diezelfde media onderuit gehaald. En ook in ons persoonlijk leven kunnen we ervaren dat succes en voorspoed snel kunnen omslaan. Het ene moment lacht het geluk je toe, het volgende moment valt datzelfde geluk als een kaartenhuis in elkaar. Je gezondheid laat je in de steek, relaties wankelen, problemen op je werk. Jezus gaat zijn weg van vallen en opstaan en sluit zijn ogen daarbij niet voor de donkere kanten van het leven. We zijn op weg naar Pasen. De veertigdagentijd is een tijd van voorbereiden en bezinnen, een soort pelgrimstocht - onderweg naar het feest van bevrijding, een nieuw begin. In de verwachting dat alles goed komt?

Palmpasen: een dag met een dubbel gevoel. Blijdschap en ernst wisselen elkaar af. Het is het begin van het einde. Het is wel palmzondag, maar het is ook passiezondag.

Dat het zo anders kan verlopen dan deze vrolijke intocht doet verwachten. Jezus komt Jeruzalem feestelijk binnen: gezegend die komt in de naam van de Heer. Als een uitgestotene zal Hij Jeruzalem verlaten. Hij draagt het kruis op zijn schouders. Jezus gaat de weg waarin Hij gelooft; de weg die Hij voor zich ziet als zijn bestemming.

In deze week zullen wij op verschillende momenten stilstaan bij de weg die Jezus is gegaan. We volgen de weg van Jezus met het kruis. Met name op Goede Vrijdag. We zullen dan afbeeldingen van een kruisweg zien Die afbeeldingen worden staties genoemd. Omdat ze ons laten stilstaan bij de weg van Jezus. Statie voor statie, volgen we Jezus in zijn gang met het kruis. Telkens stilstaand bij een moment uit het lijdensverhaal. Het is een weg van vernederd worden, van troost geven en steun krijgen, vallen en opstaan. In deze week zullen we die weg van Jezus verbinden met die van mensen, van mensen die lijden onder onrecht, geweld, angst en verdriet. We zien onze eigen kwetsbaarheid onder ogen en volgen de weg van Jezus, die weet heeft van onze kwetsbaarheid.

Zoals gezegd: dit jaar lezen we het verhaal van de intocht in Jeruzalem, het verhaal van Palmzondag, uit het Evangelie naar Lucas. En bij nadere beschouwing gaat het daarin ineens heel veel anders dan we gewend zijn.

Om te beginnen is het volgens de evangelist Lucas vandaag helemaal geen Palm-zondag.

Dat van die takken en de bladeren, dat lezen we bij Markus en bij Matteus, maar bij Lucas lees je alleen maar dat de leerlingen hun mantels voor Jezus op de grond uitspreidden. Bij Lucas klinkt vandaag, heden, overigens ook geen ‘hosanna’ - ‘red ons’ - . Het gejuich is bij Lucas pure vreugde, blijdschap, hoop.

Al hoor je bij Lucas niet dat de menigte mee-juicht. Alleen de leerlingen juichen.

Wat vooral op valt in de Lucasversie van de intocht is dat de tocht in- en door de stad vooral in enkelvoud wordt verteld.

Al aan het begin: waar de andere evangelisten vertellen dat ‘ze’ (Jezus en de leerlingen) Jeruzalem naderen daar klinkt bij Lucas dat ‘hij’ Jeruzalem nadert. Hij trekt verder, zo lezen we vervolgens. En Hij staat op het punt de Olijfberg af te dalen. Kortom, het is zijn weg, Jezus’ weg, waar het vandaag om gaat.

Zo begint, in dit Lucas-jaar, de Stille week. En zo zal het verder gaan. Het is zijn weg waar we de komende week van zullen lezen. Waar we naar zullen kijken. Vanaf vandaag zijn wij vooral de toeschouwers. We staan erbij en kijken er naar. Net als de toeschouwers bij de intocht. Soms mogen we even mee doen. Dan roepen we mee met al die andere omstanders. ‘Hosanna’, - Red ons - zouden we vandaag kunnen roepen. En morgen misschien wel ‘kruisigt Hem’.

En ondertussen zal Hij zijn weg vervolgen. Hij gaat zijn weg - en wij zijn toeschouwers.

En dat Hij, Jezus, zijn weg gaat... , wat heeft dat anno nu nog te betekenen voor ons? Hij gaat zijn weg en wij kijken alleen maar toe?

De komende week gaat er Eén voor ons uit. Niet zomaar iemand: De koning, zo zingen de leerlingen. God zelf in mensengestalte, zo zal de kerk later zeggen – in machteloze mensengestalte. Maar Hij gaat zijn weg alleen. Ver voor ons uit. Dwars tussen ons door. Hij gaat. In zijn weg leren wij vandaag misschien wel vooral kwetsbare bescheidenheid. Met al ons kunnen - met al ons steeds meer kunnen - zijn er gebieden in onze werkelijkheid die wij niet/niet meer in de hand lijken te hebben. En dan hoeven we in deze dagen alleen

maar te denken aan de vreselijk oorlog in Oekraïne en de alarmerende berichten over ons klimaat.

Vandaag, deze week, gaat Hij, de Koning, voor ons uit.

En wij? Staan wij buiten spel?

Kijken wij hoe Hij gaat terwijl wij blijven zitten? Hopelijk niet....

We kunnen van Hem vertellen. Het verhaal van zijn liefde tot in het uiterste. En dat zullen we doen. We zullen vertellen. En naar zijn verhaal luisteren. Donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag.

Maar ook in ons doen en laten kunnen wij van zijn weg laten zien: door onze liefde, door ons niet te laten verleiden tot leugen, tot geweld.

We kunnen van zijn weg laten zien: door ons geduld. Dat leeft van de verwachting dat zijn Koninkrijk komt. Het is al vrede in de hemel, zingen de leerlingen bij zijn intocht. Op aarde nog niet, maar het is al begonnen. Zijn Koninkrijk is al begonnen. Komt alles dan toch goed? Het zal anders zijn dan wij ooit hadden durven dromen, maar het is al begonnen.

Geen macht op aarde is uiteindelijk almachtig, want Hij is gekomen. Het kómt goed.

We kunnen bovenal van zijn weg laten zien, van Hem getuigen door te zingen. Er is geen reden om te zwijgen. Als wij zouden zwijgen zouden de stenen om ons heen zingen.

God lof! Nu is gekomen Gods aangename tijd.

Dat zo deze Stille Week ook een Goede Week voor ons zal zijn.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger